

Z OBSAHU	„My“ Církve je stále otevřené. Homilie Benedikta XVI.	04
	Posel zvěstující spásu. Svatý Dominik Guzman	07
	Novověká devalvace tématu pravdy	08
	Rozhovor s Kateřinou Lachmanovou	12

TRADICE OTCŮ

Ze spisů svatého kněze Petra Juliána Eymarda (1811–1868)

Eucharistie je životem všech národů, eucharistie jim dává sám počátek a zdroj života. Všichni se bez jakýchkoli překážek spočívajících v národním původu nebo v jazyce mohou scházet ke slavení posvátných bohoslužeb Církve. Eucharistie je zasvěcuje do zákona života, ba přímo lásky, jejímž je tato svátost zřídlem. Působí totiž tak, že vytváří mezi křesťany společné pouto, jakési příbuzenství křesťanů. Všichni jedí týž chléb, všichni jsou spolustolovníky Ježíše Krista, a ten mezi nimi nadpřirozeně vytváří jakousi jednotu bratrských mravů. Jen čtete Skutky apoštolů. Ty potvrzují, že množství prvních křesťanů, jak obrácení židé, tak pokřtění pohané pocházející z různých zemí, byli *jedno srdce a jedna duše*. A proč? Protože byli bedliví v naslouchání apoštolskému učení a setrvalí v lámání chleba.

Eucharistie je vskutku životem duše a životem lidské společnosti, podobně jako je slunce životem těla a životem celé země. [...] Denní hvězda je ovšem podřízena nejvyššímu Slunci, Božímu Slovu, Ježíši Kristu. Ten osvěcuje každého člověka přicházejícího na tento svět a skrze eucharistii, svátost života, sám působí v hlubinách lidských duší a tak utváří rodiny a národy. Blahoslavená, ba nejvyšší blahoslavená je věřící duše, jestliže nachází tento skrytý poklad, jestliže z tohoto pramene života zahání žízeň, jestliže z tohoto chleba života často jí dává.

Společenství věřících je také rodinou, a poutem spojujícím členy této rodiny je Ježíš v eucharistii. On je otcem, jenž prostírá své rodině stůl. Křesťanské bratrství bylo vyhlášeno spolu s otcovstvím Ježíše Krista při Poslední večeři. Tam říká Ježíš svým apoštolům „dítka“ a příkazuje jim, aby se vzájemně milovali tak, jako on miloval je.

Stefano di Giovanni: Poslední večeře (1423). Foto: Wikimedia Commons

Mše svatá je středem našeho života

Prožíváme týdny letních prázdnin, tedy času, který zvláště děti považují za ten nejkrásnější z celého roku – a to z jednoduchého důvodu, že se nemusí do školy. Ponechme teď stranou otázku vhodnosti tohoto důvodu, také jsme byli dětmi a měli rádi prázdniny.

Ale i většina dospělých je zasažena tou prázdninovou horečkou, jde o dobu dovolených, a tedy o čas, kdy se ve většině rodin mění onen zaběhlý rytmus života a kdy pracovní povinnosti vystřídá několik celkem bezstarostných týdnů. Zkrátka letní prázdninová pohoda.

Většina zvláště městských lidí také opouští o prázdninách své byty a odjíždí buď na venkov, aby byli blíž přírodě, nebo do ciziny za rekreaci nebo novým poznáním. A ten stereotyp běžného života tvořený školou nebo prací a domácností velmi rádi nechají jakoby zavřený ve svém

bytě. Nic proti tomu nelze namítat a doporučují to i lékaři a psychologové.

Ale co v tento čas s Pánem Bohem? Taky ho máme nechat „zavřeného“ doma? To jistě ne, ale i o dovolené se může změnit jakési schéma našeho duchovního života. Máme více času na rodinu, na sport nebo jiné věci, které máme nebo děláme rádi, věnujme tedy alespoň část té volnosti modlitbě; vždyť příroda svojí krásou, kterou se lidem přes jejich veškeré úsilí zatím ještě nepodařilo zcela zničit, přímo ukazuje na krásu Tvůrce. A i třeba malý projev radosti nad slunečným letním dnem nebo nad poezií „lesů, vod a strání“, abych si vypůjčil slova básníka, a vděčnosti Bohu za to, že to všechno stvořil i pro mě, vleje do naší duše tak blahý pocit, že to nedokáže žádná městská civilizace se supermoderní technikou.

Dokončení na str. 2

Katolická charismatická konference v Brně 2012
Foto: <http://konference.cho.cz>

V Brně proběhl 23. ročník Katolické charismatické konference

Letošní ročník Katolické charismatické konference byl zahájen ve středu 11. července večerní mší svatou v katedrále na Petrově v Brně, kterou sloužil biskup brněnské diecéze Vojtěch Cikrle, závěrečnou bohoslužbu v neděli 15. července slavil kardinál Miloslav Vlk, který neskrýval nadšení z živého společenství. Nad tímto výjimečným setkáním křesťanů převzal záštitu kromě místního biskupa Vojtěcha také náměstek hejtmana Jihomoravského kraje a senátor Stanislav Juránek.

Jde o poměrně ojedinělou akci svého druhu, protože v Evropě se podobná setkání konají jen ve Velké Británii, v menším rozsahu ještě ve Francii a Itálii a srovnatelné katolické konference co do velikosti a zaměření probíhají ve světě snad již jen v USA.

Těžištěm konferenčního dění jsou mše svaté a přednášky. V tomto roce tvořil jejich myšlenkovou osu příběh Marnotratného Otce na pozadí podobenství o marnotratném synu, kde Marnotratným Otcem je myšlen Bůh sám, neboť každému z nás neustále dává svoji nekonečnou lásku a milost, i když my ji často nejsme schopni a ochotni přijmout.

Svá zamyšlení k tomuto biblickému příběhu předložil francouzský kněz a řeholník P. Daniel Ange, evangelizátor, kazatel a také autor mnoha knih, dále pak karmelitán P. Vojtěch Kodet, koordinátorka charismatického hnutí v katolické církvi v České republice Kateřina Lachmanová, P. Angelo Scarano, Veronika Barátová a další. Na téma Radosti a strasti stavu manželského zazněla přednáška P. Aleše Opatrného.

Konferenci letos navštívilo téměř šest tisíc lidí, s organizací pomáhalo na 250 mladých dobrovolníků. Konferenci podpořil také Jihomoravský kraj. Dění na konferenci přenášela televize *Noe* a rádio *Proglas*.

Příští ročník se bude konat v termínu 10.–14. července 2013 v Brně.

<http://konference.cho.cz>

Dokončení ze str. 1

A třeba jedna jediná náboženská píseň zazpívána při kytáře u táboráku a klidně doprovázená i chroupáním opékaných špekáčků má u Boha svou neskonale cenu a budme ujištěni, že ji velmi rád přijme jako projev chvály a díky.

S pobytem mimo domov však dosti úzce souvisí otázka nedělní mše svaté. Můžeme se zdržovat v místě, kde nejsou pravidelné bohoslužby nebo i ve vzdálenější cizí zemi, kde třeba není ani katolický kostel. Jsme z té povinné účasti automaticky omluveni? Odpověď není až tak jednoduchá a v žádném případě tady nelze stanovit nějakou přesnou direktivu. Samozřejmě, když to nejde, tak to nejde. Bůh není tyran, ale milující Otec, a nebude nás trestat za něco, co jsme vykonat opravdu nemohli. Ale abych se vyhnul této povinnosti jenom z důvodu potřeby delšího času na cestu do kostela nebo z neochoty dát nějakou cenu za benzín nebo za lístek na vlak nebo autobus a omlouval to tím, že „přece mám dovolenou“, tak to už by správně nebylo. Pán vůči nám také nemá nikdy dovolenou a pokud nás ta účast na mši svaté bude stát trochu více námahy, tak nám to jistě nezůstane dluženo. A také nejednají správně ti, kteří, ač by se mše svaté bez nějakých velkých překážek zúčastnit mohli, si raději v 9 dopoledne zapnou rozhlas a poslouchají přenos bohoslužby (někteří třeba i na zahradním lehátku a s lahví piva v ruce). Ten je však určen především pro nemocné a pro ty, kteří do kostela jít opravdu nemohou. Mše svatá je středem našeho duchovního života, a to platí i o prázdninách.

*P. Antonín Ježek
výpomocný duchovní ve farnosti
u kostela svatého Prokopa v Praze 3*

Pražské Jezulátko darováno Bělorusku

Dne 7. července 2012 velvyslanec Jiří Karas daroval přesnou kopii sošky Pražského Jezulátka „běloruskému národu“. Jezulátko bylo předáno do rukou arcibiskupa minsko-mogilevského a primase běloruského T. Kondruseviče na hlavní pouti k Panně Marii Budslavské v Budslavi. Poutě se zúčastnilo více než 100 tisíc poutníků. Mši svatou sloužil vatikánský nuncius arcibiskup Claudio Gugerotti spolu se všemi běloruskými biskupy a zhruba 120 kněžími.

T. Kondrusevič poděkoval za dar a požádal velvyslance, aby předal jeho pozdravy „bratrskému českému národu“. Při této příležitosti byl přečten dopis Dominika kardinála Duky OP, arcibiskupa pražského a primase českého. Kardinál požádal, aby byl předán jeho pozdrav „občanům Běloruska, s kterými nás pojí obdobné dějiny i úcta k Pražskému Jezulátku i konečně Cyrilometodějská mise“.

Předání Pražského Jezulátka a celá následná bohoslužba byly v přímém přenosu vysílány státní TV-ONT. Velvyslanec dal interview i 1. kanálu státní TV. Událost zaznamenal i běloruský tisk.

Velvyslanectví České republiky v Bělorusku

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Protest proti homosexuálnímu pochodu pýchy v Praze

Hnutí Pro život ČR (HPŽ ČR) důrazně protestuje proti propagaci homosexuálního životního stylu pod názvem Prague Pride 2012. Vyjadřuje podporu protestnímu shromáždění Obrana hrdosti normálních lidí konanému v sobotu 18. srpna 2012 od 10 hod., jež organizuje Akce D.O.S.T., a Pochodu pro rodinu pořádanému Mladými křesťanskými demokraty, který začne týž den ve 12.30 hod. po skončení protestního shromáždění a nad kterým převzal záštitu pražský arcibiskup kardinál Dominik Duka.

Radim Ucháč, prezident HPŽ ČR, zdůraznil: „Homosexuální ideologie je dnes využívána jako beranidlo k ničení instituce rodiny, svobody a národa. Občanům je už od dětství stále bezohledně vnucována rovnocennost homosexuálního životního stylu zaměřeného na popření rolí otce a matky a sobecky svádějícího ke sterilní rozkoši. Svoboda myšlení je agresivně pošlapávána homosexuálními aktivisty obviňujícími z nenávisti každého, kdo si dovolí mít odlišný názor. Čestnost, hrdost i mravnost národa jsou systematicky ničeny pohrdáním přirozeným mravním zákonem a vysmíváním se Bohu. Úpadek mravnosti pak znemožňuje národu si vládnout spravedlivě.“

HPŽ ČR proto vítá společenské protesty proti Prague Pride a podporuje úsilí zaměřené na obnovení úcty k rodinám a obnovení jejich přirozených rolí. Jedině zdravé rodiny mohou garantovat svobodu a naději při výchově dalších generací. HPŽ ČR také vítá pomoc lidem, kteří trpí homosexualitou a touží po odborné pomoci, aby se mohli z tohoto hluboce zakořeněného jednání osvobodit a žít plnohodnotný život.

HPŽ ČR vyzývá nejen politiky, ale zvláště sdělovací prostředky, aby nezneužívali svého postavení a o problematice informovali objektivně a pomohli společnosti docenit roli rodiny pro další rozvoj našeho státu.

Informace o shromážděních protestujících proti pochodu Prague Pride najdete na internetových stránkách <http://www.mladikd.cz> a <http://www.akce-dost.cz>.

HPŽ ČR

V západním světě má protikřesťanské násilí sofistickou podobu

V pátek 6. července skončilo 20. zasedání Rady OSN pro lidská práva, kde vystoupil arcibiskup Silvano Tomasi, stálý pozorovatel Svatého stolce u této instituce, a hovořil o rostoucím protikřesťanském násilí ve světě. Toto násilí má dvě formy. Jednak násilnou, zejména v poslední době v Nigérii, Keni, ale i v dalších částech světa, zvláště v zemích, které výslovně neuznávají lidská práva. Objevuje se však také násilí v sofistickované podobě, zejména v Evropě a Spojených státech amerických. Mons. Tomasi k tomu říká:

„V západním světě se negativní postoj k náboženství nevyjadřuje fyzickým násilím, ale zaváděním sofistických mechanismů a způsobů, odrážejících se v legislativě dané země, která se snaží vnucovat laicistickou filosofii, která není neutrální, i když tvrdí, že nechává prostor všem kulturním, náboženským i nenáboženským projevům a přesvědčením. Ukládá totiž určitý styl života a způsob myšlení, který ponechává málo prostoru na náboženská přesvědčení. Tváří v tvář této skutečnosti je potřebné, aby se mezinárodní společenství, zvláště společenství věřících a zejména křesťanská komunita, chopila své odpovědnosti a dala na srozuměnou, že pravá svoboda v sobě zahrnuje konkrétní možnost konat nejen bohoslužebný kult, tedy modlitbu na individuální úrovni, ale aby se mohla kolektivně podílet také na životě společnosti prostřednictvím sociálního působení a svobodně vyjadřovat vlastní přesvědčení a hodnoty takovým způsobem, aby se mohly stát také součástí obecného blaha.“

Ra Vat

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

SLOVO KNĚZE

Spolu s apoštolem Tomášem vyznáváme, že Ježíš Kristus je náš Pán a Bůh. Tento středobod naší víry jistě plyne především z osobní zkušenosti se Vzkříšeným. Pán Ježíš se dává každému věřícímu zcela jedinečným způsobem poznat. V okamžicích milosti nám jde vstříc se svou osvobozující mocí. A když na jeho zaklepaní otevřeme bránu své duše a pozveme ho dál, on působí proměnu našeho srdce – obrácení, anebo mění naši zoufalou situaci a přináší světlo a pokoj. Jsou to hlubinné existenciální věci, které může činit jen Bůh.

Božství našeho Pána ale též objektivně vyzařuje ze Zjevení, jehož integrální součástí je i psané Boží slovo – Bible. Dočítáme se o četných Ježíšových zázracích, které jsou znamením jeho božské moci. Ale též samo Ježíšovo učení, ač vyjádřené lidskou řečí, přesahuje to, co by mohl poznat pouhý člověk. Každého se zajisté může dotknout něco jiného z Kristovy nauky. Rád bych uvedl tři věci, které zvláště přesvědčují mne.

Jsou to dvě odpovědi Pána farizeům, když na něj uchystali léčku: „Kdo z vás je bez hříchu, ať po ní hodí kamenem první!“ (Jan 8,7) a „Co je císařovo, dávejte císaři, a co je Boží, Bohu.“ (Mk 12,17). Pouhý člověk by z farizejských léček neměl úniku. Ježíšovy odpovědi farizeje odzbrojují. On učí jako ten, kdo vidí do srdce a má moc. Projevuje své božství.

Třetí je Pánovo slovo, které vyvolalo mé obrácení: „Milujte své nepřátele...“ (Mt 5,44). To je vskutku výzva z „jiného světa“. Kdo to čte poprvé, může být šokován. Možná si řekne, co je to za bláhovost. Promyslíme-li to však v celém kontextu Ježíšovy řeči, uvidíme, že je to božské. Pán nám ukazuje Boží řešení problému zla ve světě. Boží řešení, které křesťan může realizovat.

fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP,
dominikánský kněz,
magistr noviců

BIŘMOVÁNÍ

Z čítanky „Víra Církve“ sestavené z textů Josepha Ratzingera

V 8. kapitole Skutků apoštolů se vypráví, že Filip obrátil k víře v Krista lidi v Samařsku a pokřtil je. Po zprávě o tomto obrácení tam apoštolové vyslali Petra a Jana. Skrze modlitbu a vkládání rukou svolávali na nové křesťany Ducha Svatého, který dosud na žádného z nich neseštopil; teprve pak byli plně začleněni do Církve Ježíše Krista. (srov. Sk 8, 5–17). Pro Lukáše zde nejde o svátostně právní ustanovení, že jáhen může jen křtít a pouze biskup může biřmovat, nýbrž o něco mnohem hlubšího, na čem se zároveň zakládá pozdější rozdělení v udělování svátostí. K tomu, aby se Samaritáni stali křesťany (tak to chce říci), patří jejich začlenění do celé apoštolské Církve, jejich spojení s celkem a zvláště s apoštolským počátkem, jakož i se zplnomocněnými ručiteli tohoto počátku. To znamená:

Rogier van der Weyden: Sedm svátostí, detail (15. stol.)
Foto: Wikipedia

jako nikdo nemůže být křesťanem sám pro sebe, nýbrž pouze spolu s druhými, s živým společenstvím věřících, tak také

nemůže být žádná obec, žádná oblast církvi sama pro sebe. Je to možné jen skrze otevření se vůči celku a skrze zařazení se do apoštolského podání, jehož ručiteli jsou apoštolové a jejich nástupci. Vyjádřeno klasickými slovy Kréda to zní: k Církvi nutně patří jak katolický charakter, tak apoštolský ráz, živá jednota s celkem, která se projevuje a uskutečňuje jednotou nositelů úřadu. [...]

Západní Církev vyhradila biřmování jakožto dovršení křtu zpravidla biskupům, aby tak objasnila, že stát se křesťanem znamená začlenit se do všeobecné Církve, do Církve apoštolů. Proto také biřmování není udělováno farářem příslušné obce, nýbrž zástupcem celku, viditelným svědkem jednoty a celocírkevní kontinuity.

<http://www.dbk-shop.de>
Přeložil P. Josef Kolář SJ

„MY“ CÍRKVE JE STÁLE OTEVŘENÉ

Homilie Svatého otce Benedikta XVI.

V neděli 15. července vykonal Svatý otec pastorační návštěvu v italském Frascati. Přinášíme homilii, kterou pronesl při mši svaté na tamějším náměstí sv. Petra za účasti osmi tisíc lidí.

Drazí bratři a sestry,
velmi mě těší, že jsem dnes u vás, abych slavil eucharistii a rozdělil se s tímto diecézním společenstvím o radosti a naděje, námahy a závazky, ideály a očekávání. Zdravím pana kardinála Tarcisia Bertoneho, svého státního sekretáře a tituláře této diecéze. Zdravím vašeho pastýře mons. Raffaella Martinelliho a starostu města Frascati. Všem děkuji za laskavá slova na uvítanou. Jsem rád, že mohu pozdravit pana ministra, hejtmany provincie a kraje, primátora města Řím, další přítomné starosty a všechny vážené představitele.

Jsem šťasten, že mohu dnes sloužit tuto mši spolu s vaším biskupem, který

byl více než dvacet let mým nejnějnějším a velice zdatným spolupracovníkem na Kongregaci pro nauku víry. Pracoval zejména v sektoru katechetiky a katecheze, mlčky a diskrétně se podílel na přípravě Katechismu katolické církve a značnou měrou přispěl také ke Kompendiu katechismu, této velké symfonie víry.

Misijní poslání

V evangeliu této neděle Ježíš pověřuje dvanáct apoštolů misijním posláním (srov. Mk 6,7–13). Výraz „apoštolové“ vlastně znamená „poslaní, vyslaní“. Toto pověření se plně uskutečnilo po Kristově zmrtvýchvstání a obdarování Duchem

Svatým o Letnicích. Nicméně, je velmi důležité, že Ježíš hned od začátku zapojuje dvanáct apoštolů do své činnosti. Je to jakýsi druh „stáže“ vzhledem k velké odpovědnosti, která je očekává. Skutečnost, že Ježíš povolává některé učedníky k přímé spolupráci na svém poslání, dává vyniknout aspektu jeho lásky, tzn. že nepopovrhne pomocí, kterou Mu mohou poskytnout ostatní lidé; zná jejich omezení, jejich slabosti, ale nepohrdá jimi, ba dokonce jim propůjčuje důstojnost být Jeho vyslanci. Ježíš je posílá po dvou a dává jim instrukce, které evangelista shrnuje několika větami. První se týká ducha indiference: apoštolové nesmějí Inout na penězích

a pohodlí. Ježíš také varuje učedníky, že se jim nebude vždy dostávat přívětivého přijetí, a někdy budou dokonce odmítáni. Mají však mluvit Ježíšovým jménem a hlásat Boží království, aniž by usilovali o úspěch. Úspěch mají přenechávat Bohu.

Poslání založené na pravdě a spravedlnosti

První dnešní čtení nám podává tutéž perspektivu a ukazuje nám, že Boží vyslanci nejsou přijímáni dobře. Takový je případ proroka Amose, Bohem poslaného prorokovat do svatyně v Betelu, svatyně Izraelského království (srov. Am 7,12–15). Amos energicky káže proti nespravedlnostem, odhaluje zvláště zlořády krále a prominentů, zlořády, které urážejí Pána a bohoslužbu zbavují obsahu. Proto Amasjáh, kněz z Betelu, nařizuje Amosovi, aby odešel. Amos mu však odpoví, že nebyl poslán od něho, nýbrž Pán z něho učinil proroka a poslal jej do Izraelského království právě na toto místo. Proto ať už je přijímán nebo odmítán, nadále bude prorokovat, hlásat to, co říká Bůh, a nikoli to, co chtějí slyšet lidé. A takové je poslání Církve: nehlásá to, co chtějí slyšet mocní. Jejím kritériem je pravda a spravedlnost, i když se nesetkává s aplausem a staví se proti ní lidská moc.

Dva aspekty apoštolského poslání

Stejně tak v dnešním evangeliu Ježíš upozorňuje dvanáct apoštolů, že mohou být někde také odmítnuti. V takovém případě mají odejít jinam poté, co před lidmi učiní gesto setřesení prachu ze svých nohou, znamení, které vyjadřuje dvojí indiferenci. Jednak morální, tj. jako by řekli: zvěst jsme vám oznámili, ale odmítli jste ji vy; a jednak indiferenci materiální, tedy nechtěli jsme a nechceme nic pro sebe (srov. Mk 6,11). Další velmi důležitá indikace z evangelní perikopy říká, že se apoštolové nemají omezovat jenom na zvěst o obrácení. Jejich kázání má být podle Ježíšových instrukcí a příkladů provázeno uzdravováním nemocných, péčí o ty, kteří jsou nemocní tělem i duchem. Mluví o konkrétním uzdravování nemocných, mluví také o vyhánění zlých duchů, tedy očišťování lidské mysli, očištění zraku duše, který je zacloněn ideologiemi, a nemůže proto vidět Boha, nemůže vidět pravdu

a spravedlnost. Toto dvojí – tělesné a duchovní – uzdravování je trvalé poslání Kristových učedníků. Apoštolské poslání proto musí vždy zahrnovat oba aspekty: hlásání Božího slova a projevy Jeho dobroty v gestech lásky, služby a oddanosti.

Formace k apoštolské odpovědnosti

Drazí bratři a sestry, děkuji Bohu, že dneš dnem opět poslal hlásat Slovo spásy! Slovo, které je základem života a působení Církve, také této Církve ve Frascati. Váš biskup mne informoval o pastoračních snahách, které mu nejvíce leží na srdci, tedy o oblasti formace určené nejprve formátorům. Je třeba předně formovat ty, kteří budou formovat další. Právě to činil Ježíš se svými učedníky: učil je, připravoval a formoval také misijními „stážemi“, aby byli s to přijmout v Církvi apoštolskou odpovědnost. V křesťanském spo-

lečenství je to vždycky primární služba představených, počínajíc rodiči, kteří plní výchovné poslání v rodině vůči dětem; potom faráři, kteří jsou odpovědní za formaci ve společenství, všichni kněží v různých oblastech práce, všichni prožívají prioritní vychovatelskou dimenzi; i věřící laici, kromě rodičovského poslání, jsou zapojeni do služby formace mladých či dospělých v apoštolské akci, v církevních hnutích nebo v různých občanských a sociálních prostředích, vždycky se zvláštěm zřetelem na formaci lidské osoby.

Různé úkoly v Církvi

Pán volá všechny, rozděluje různé dary pro různé úkoly v Církvi. Povolává ke kněžství, k zasvěcenému životu a volá k manželství a k nasazení laiků v Církvi a ve společnosti. Důležité je, aby bylo bohatství jednotlivých darů plně přijato, zvláště mezi mladými; aby cítili radost z odpovědi, kterou dávají celou svou bytostí Bohu, když se odevzdávají na cestě kněžství a zasvěceného života nebo na cestě manželství, dvou komplementárních cest, které se vzájemně inspirují a obohacují a společně obdarovávají všechny. Jak celibát pro Boží království, tak manželství, obojí je povoláním, Božím voláním, na které se odpovídá celým životem a po celý život. Bůh volá. Je třeba

Apoštolské poslání musí vždy zahrnovat oba aspekty: hlásání Božího slova a projevy Jeho dobroty v gestech lásky, služby a oddanosti.

Duccio di Buoninsegna: Poslání apoštolů (1308–1311). Foto: Wikipedia

ba naslouchat, přijímat a odpovídat. Jako Panna Maria: Hle, zde jsem, ať se mi stane podle tvého slova (srov. Lk 1,38).

Také zde, v tomto diecézním společenství ve Frascati, dnes Pán bohatě rozdává svoje dary, volá k následování a pokračování v jeho poslání. Také tady je zapotřebí nové evangelizace, a proto vás vybízím, abyste prožívali intenzivně Rok víry, který bude zahájen letos v říjnu k padesátému výročí zahájení Druhého vatikánského koncilu. Dokumenty koncilu obsahují nezměrné bohatství pro formaci nových křesťanských generací,

pro formaci našeho svědomí. Čtete je tedy, čtete Katechismus katolické církve a tak objevíte krásu křesťanské existence a toho, že jste Církev a žijete v onom velkém „my“, které Ježíš vytvořil okolo sebe, aby evangelizoval svět. „My“ Církev není uzamčené, nýbrž vždycky otevřené a ochotné zvěstovat evangelium.

Drazí bratři a sestry z Frascati! Buďte jednotní a zároveň otevření misionáři. Zůstaňte pevní ve víře, zakořenění v Kristu skrze Slovo a eucharistii; buďte lidmi, kteří se modlí, abyste zůstávali stále spoleni s Kristem jako ratolesti s kmenem,

a současně jděte a neste jeho poselství všem, zvláště těm nejmenším, chudým a trpícím. V každém společenství se mějte vzájemně rádi, nerozdělujte se, ale žijte jako bratři, aby svět uvěřil, že Ježíš je živý ve své Církvě a království Boží je blízko. Patrony diecéze Frascati jsou apoštolové Filip a Jakub, dva ze Dvanácti. Jejich přímluvě svěřuji putování vašeho společenství, aby bylo obnovováno ve víře a zřetelně ji dosvědčovalo skutky lásky. Amen.

Přeložil P. Milan Glaser SJ

Radio Vaticana

(Mezilitulky redakce)

SMRT A OBRODA EKUMENISMU

V pondělí 9. července ohlásil nejvyšší představitel anglikánského společenství, arcibiskup Rowan Williams, konec ekumenismu; alespoň tak jak jej vnímá on. Nejlepší období v katolicko-anglikánských vztazích prý už máme za sebou. Připadalo na konec 60. let, kdy se zdálo, že sjednocení obou církví je na dosah ruky. Taková situace se už nikdy nevrátí, ujišťoval anglikánský primas.

Arcibiskup Williams o tom mluvil krátce před hlasováním Synodu Anglie a Walesu o přípustnosti biskupského svěcení žen. Ve skutečnosti však jde o hotovou věc. Problém tvoří jen nevelká menšina anglikánů, kteří nesouhlasí a předem dávají na vědomí, že vládu biskupů neuznají. Synod pro ně chtěl ustanovit zvláštního biskupa, ale budoucí biskupky na to nakonec nepřistoupily s tím, že by je to diskriminovalo. Definitivní hlasování proto bylo odloženo na listopad, nicméně biskupské svěcení žen je beztak už schválené. Problémy jsou jen s hrstkou rebelů.

Rozhodnutí svěřit ženy na biskupy významně poznamenává budoucnost ekumenických vztahů anglikánské církve nejen s katolíky, ale také se všemi východními církvemi. Třeba ovšem přiznat, že britská větev anglikanismu nepatří k „nejpokrokovějším“. Anglikáni ve Spojených státech, tvořící tzv. episkopální církev, mají rozhodování o biskupkách už dávno za sebou. Nyní přistoupili k dal-

Benedikt XVI. s Msgr. Keithem Newtonem
Foto: www.ordinariate.org.uk

Vztahy s anglikánským společenstvím učí Církev ekumenismu. Jinak než si ho představovali jeho iniciátoři.

ší etapě emancipace. 9. července na své generální konvenci rozhodli, že budou žehnat homosexuální svazky a ke svěcením pouštět transsexuály. Jinými slovy, učinili krok, po němž by s nimi každý soudný křesťan měl přestat mluvit. Doufám, že američtí biskupové z toho vyvodí náležité důsledky a s oněmi slečnami a paními, bývalými slečnami a bývalými paními v sutanách přestanou vést dialog a začnou je prostě obracet.

Skutečný ekumenismus s anglikánským společenstvím má však také jinou tvář a arcibiskup Williams se mylí, tvrdí-li, že nejlepší chvíle v anglikánsko-katolických vztazích patří minulosti. Už

dva roky úspěšně fungují ordinariáty pro bývalé anglikány. Na počátku července Svátý stolec potvrdil dva první anglikánské liturgické rituály, svatební a pohřební obřady, které byly přizpůsobeny nárokům katolické víry. Intenzivně se pracuje rovněž na adaptaci anglikánské knihy modliteb či spíše breviáře, včetně čtení napsaných anglikánskými duchovními autory. Jinými slovy v rámci velkého společenství katolické církve povstává církev anglikánská. Podle P. Keitha Newtona, bývalého anglikánského biskupa a současného představitele diecéze pro bývalé anglikány ve Velké Británii, pravý ekumenismus je právě toto: vzájemné obohacování se různých tradic a překonávání rozdílů. Tím spíše, že ordinariát pro anglikány nemá status církve jiného obřadu. Patří plně do západní církve. Jeho modlitbení kniha a obřady jsou tedy bohatstvím nás všech. Podobně jako ambroziánská liturgie milánské církve. P. Keith Newton uvedl jako příklad krásné svatební obřady anglického nástupce trůnu, které v loňském roce obdivovaly miliony televizních diváků. Tatáž liturgie je od nedávna dostupná také v katolické církvi.

Krzysztof Bronk

Krzysztof Bronk pracuje jako redaktor polské redakce Radia Vaticana.

POSEL ZVĚSTUJÍCÍ SPÁSU

Svatý Dominik Guzman, zakladatel Řádu bratří kazatelů

Dnes více než kdy předtím je cesta k novému rozvoji křesťanství spojena s jistotou víry a láskou, která touží po spáse druhých. V tom nám může být příkladem svatý Dominik.

Snad 24. června 1170 se Felixovi Guzmanovi a jeho manželce Janě narodil syn Dominik. V mládí prošel učením u svého strýce, pak studoval v Palencii. Ve třiatřiceti letech byl přijat do kapituly v Osmě, kde se stal brzy podpřevorem. Jeho život vyznačuje v té době milosrdenství, láska k modlitbě a vědění. Důležitou inspirací pro něho byl Jan Kasián a pouštní otcové. Věnoval se lectio divina, studiu a liturgii. Zde se naučil své pověstné modlitbě, lectio divina, kde od čtení okamžitě přecházel k modlitbě a od meditace hned ke kontemplaci.

První setkání s katarý

Rozhodující moment života svatého Dominika však teprve měl přijít. Kastilský král se rozhodl oženit svého syna s jednou dánskou šlechtičnou. Dojednáním svatby pověřil biskupa z Osmy, Diega. Diego vyrazil na cestu a svatého Dominika si vzal s sebou jako doprovod. Při zastávce v Toulouse svatý Dominik narazil na katarý. Celou noc hovořil s hostinským v Toulouse, odvážně a moudře se mu nakonec podařilo přivést ho zpět k víře. Tento moment života byl okamžikem nového povolání. Svatý Dominik si uvědomil, jakou bídu v sobě nese život katarů. Velmi působivým argumentem katarů byl určitý biblický fundamentalismus. Srovnávali apoštolů a jejich chudobu s tehdejší církevní strukturou, kde biskup byl feudál. S odmítnutím církevní struktury té doby ale také odmítli svátosti a nauku Církve. Za hlavní považovali jakési „consolamentum“ – vložení rukou na hlavu. Kromě toho odmítali přirozené lidské věci: zaměstnání, manželství, majetek. Katarí se dělili na dvě skupiny. První skupina, „dokonalí“, žila žebravou chudobou, v celibátu. Její členové procházeli krajem a kázali. Druhá skupina, „nedokonalí“, měli majetek, rodiny. Byli považováni za hříšné a podle

albigenské nauky jejich jedinou šancí bylo, že na ně před smrtí vložil ruce „dokonalý“ a udělil jim „consolamentum“.

Biskup Diego a svatý Dominik skončili svou misi v Dánsku. Po ní si biskup Diego na papežovi vyprosil uvolnění ze správy diecéze v Osmě a spolu se svatým

Neznámý florentský malíř: Svatý Dominik (14. stol.)
Foto: <http://dominicanhistory.blogspot.com>

Jeho apoštolát měl prostý klíč, stát se vyslancem Boží lásky ke každému člověku, kde kázání je skutkem duchovního milosrdenství.

Dominikem začali kazatelskou službu. Dále s nimi působili na jihu Francie i cisterciáckí mniši. Navenek přijali způsob života „dokonalých“ u katarů, ale naplnili ho věrností Církvi a evangeliu. Důležitým momentem jejich působení bylo, že s katarý hovořili jako rovný s rovným. Po čtyřech letech se biskup Diego vrací do Osmy, kde umírá, cisterciáci odchází a svatý Dominik dál pokračuje v kázání sám. Mezitím už existuje klášter mnišek v Prouille. Občas se k němu připojili i další druzi. Tak uplynulo devět let.

Založení řádu

K svatému Dominikovi se připojili první dva bratři. Jeden z nich mu věnoval domy v Toulouse. V nich se začalo rodit první společenství bratří. Biskup z Toulouse Fulko velmi podporoval svatého Dominika v jeho činnosti. Vzal ho s sebou na Lateránský koncil. Oba hovořili s papežem Inocencem III. Ten svatému Dominiku doporučil, aby si vybrali některou z již schválených řeholí, a pak ať požádají o potvrzení řádu. První bratři si zvolili řeholi svatého Augustina. K ní připojili některé přísnější zvyky ohledně stravy, oděvu a jmění. Rozhodli se nemít žádné jmění, aby starosti o ně nepřekážely jejich kazatelské činnosti. Byli ochotni ponechat si jen nějaké stále příjmy. Řád pak roku 1216 schválil papež Honorius III. Ve schvalovací listině nazval nový řád jménem Řád bratří kazatelů. Bula dále dává bratřím právo skládat řeholní sliby, volit si své představené, vlastnit kostely a kláštery.

První období řádu

Po schválení řádu svatý Dominik po modlitbě rozhoduje, že se první komunita bratří rozejde po dvou do hlavních univerzitních měst. Řád překonává počáteční obtíže a začíná rychle růst. Když svatý Dominik 6. srpna 1221 umírá, řád už má tisíce členů.

Charisma svatého Dominika

Na svátek svatého Dominika se zpravila čte následující čtení z proroka Izaiáše: „Jak líbezné je, když po horách jdou nohy toho, jenž poselství nese a ohlašuje pokoj, jenž nese dobré poselství a ohlašuje spásu, jenž Siónu hlásá: ‚Tvůj Bůh kraluje!‘ Slyš! Tvoji strážní pozvedají hlas, plesají společně, protože na vlastní oči vidí, že Hospodin se vrací na Sión. Zvučně spolu plesejte, jeruzalémské trosky,

vždyť Hospodin potěšil svůj lid, vykoupil Jeruzalém. Hospodin obnažil svou svatou paži před zraky všech pronárodů. I spatří všechny dálavy země spásu našeho Boha.“ (Iz 52,7–10, ekumenický překlad) Toto čtení není vybráno náhodně. Vzpomínky bratří hovoří o zvláštní schopnosti svatého Dominika těšit, o soucitu s hříšníky. Jeho apoštolát měl prostý klíč, stát se vyslancem Boží lásky ke každému člověku, kde kázání je skutkem duchovního milosrdenství. Druhý člověk už není jen posluchač, objekt, ale ten, s kým svatý Dominik sdílí pravdu, kterou sám našel. Hovoříme o charismatu Slova, které je přijato, mění život, stává se největším přítelem a je dosvědčováno druhým.

Další skutečnost je skrytá. V životě svatého Dominika je patrná svými stopami, podobně jako ledovec ukazuje jen malou část své pravé velikosti. Je to tajemství jeho modlitby. Neměl zvyk o tom hovořit. Čeho si všimli bratři? Pořád

mluvil o Bohu anebo s Bohem. K tomu se přidají další až neuvěřitelně charismatické příběhy jeho života, vyprošení života třem mrtvým, uzdravení.

Neopomenutelným rysem života svatého Dominika byla jeho láska a věrnost katolické církvi a opravdové přátelství s biskupy Církve. Biskupové mu navrhli různá důležitá rozhodnutí života a papež sám pojmenoval jeho řád. Svatý Dominik stál přesně na opačné straně než kataři, kteří byli nemilosrdnými kritiky právě těchto lidí.

Je dnes poslán svatého Dominika aktuální?

Zdá se, že jsme v současné době paralyzováni různými předsudky, které bezmyšlenkovitě opakuje velká většina lidí. Běžně vyjadřujeme svou osobní nespokojenost se současnou situací Církve kritikou biskupů a papeže. Také naše způsoby šíření víry trochu spoléhají

na sílu většiny. Místo osobního rozhovoru a upřímné diskuse se často snažíme přivést zájemce o víru tam, kde „máme většinu“ a určujeme pravidla my. Také jako důležitý argument ukazujeme, kolik nás je.

Dnes více než kdy předtím je cesta dopředu, k novému rozvoji křesťanství, spojena s jistotou víry a láskou k spáse ostatních. I my se tak musíme učit být svědky víry proti většině, módním názorům a nepřátelské kritice. Cesta k tomu je znalost Slova a přátelství s ním a ochota obětovat svoje osobní výhody pro Boží království. Tak, jak to svatý Dominik udělal v Toulouse.

fr. Jan Rajlich OP

P. RNDr. ThLic. Jan Rajlich OP, administrátor řk farnosti Jablonné v Podještědí, strážce hrobu svaté Zdislavy

NOVOVĚKÁ DEVALVACE TÉMATU PRAVDY

Obnova západní kultury musí začít řešením problému pravdy

Novověká filosofie se pokusila novým způsobem zpracovat téma pravdy. Její zpochybnění možnosti pravdy v myšlení vyústilo nakonec v destrukci samotné životaschopnosti západní kultury.

Úvod

Téma pravdy – její možnosti a jistoty v lidském myšlení – je ve filosofii tématem základním. Bez pravdy je jakékoli hledání moudrosti zbytečné a nakonec orientace ve všech dalších oborech lidské činnosti vychýlená. Originálním a základním obhájením možnosti pravdy v myšlení je Platónův výrok proti skeptikům – jestliže tvrdí, že pravda neexistuje, popírají sami toto své tvrzení a není třeba s nimi již dál diskutovat. Aristotelés pokračuje postřehem – neodpovídá-li našim pojmovým obsahům vyjádřeným slovy nic v realitě, pak vůbec nemůžeme mluvit o myšlení. Pojmové obsahy však vypovídají o myšlených objektech – přiřazují jim patřičné predikáty – vypovídají

čím jsou a čím nejsou – a to na základě principu sporu. Jinak by – jak říká Aristotelés – být člověkem a být nečlověkem znamenalo to samé.

V tom tkví korespondenční pojetí pravdy v myšlení kritického realismu – lidské myšlení je v kontaktu s realitou a vypovídá o jednotlivých objektech jejich obecná určení – tedy co je činí právě těmito objekty v jejich podstatách – neměnných esencích. Popřením tohoto pojetí se historicky stal nominalismus Williama Occama (14. stol.), který tvrdil, že obecným pojmem v realitě nic neodpovídá – tedy že pod obecný pojem člověk nemůžeme zařadit všechny lidi, protože jejich individuální znaky přesahují tuto obecnost, a tak slovo člověk je jen

prázdným jménem, které dáváme individuálním lidem ze svého rozumu, které však nevyjadřuje nic, co by všem lidem bylo podstatně společného. Tím je ovšem ztracena možnost vypovídat o realitě cokoliv obecného – trvale platného – čímž Occam teoreticky popřel existenci přirozeného zákona a prakticky smysluplnost dosavadního společenského řádu a hierarchické uspořádání církve. Z tohoto zdroje čerpal Luther při historicky tragickém rozbití církve i společnosti.

Ve filosofii nastává po Occamovi období nejistot, nejprotichůdnějších tvrzení, ztráta pevných opor, nedůvěra v rozum a vlastně odvrát od filosofických témat k myšlení právníckému a politickému. Tento stav víceméně kvasí až do sedm-

náctého století, kdy se snahou o nové založení filosofie přichází Descartes, aby tak nastartoval úsilí novověké filosofie o nové zpracování tématu pravdy ve filosofii. Jeho průběh a vyústění je tématem statě.

René Descartes

Frans Hals: René Descartes (1648). Foto: Wikipedia

Descartovo působení nezačíná na poli filosofie. Největší úspěch zaznamenal v analytické geometrii, významné byly též jeho pokusy o sestavení fyzikálního obrazu světa. Již tam projevil charakteristické rysy svého myšlení – jistotu překotnosti a převážné spoléhání na teoretické konstrukce rozumu. Přece byl pro své vědecké úspěchy veřejně vyzván – jak sám svědčí –, aby se ujal filosofického tématu a zjednal i ve filosofii pořádek. Tohoto úkolu se Descartes se sebedůvěrou sobě vlastní ujal.

Nutno říci, že tím nejlepším způsobem, jaký si lze filosoficky představit – totiž rozhodnutím nespolehat se na žádné předchůdné a neprověřené poznatky, vše postupně prověřovat kritickou pochybností a tak nalézt první a nezpochybnitelný bod pro nalezení a obhájení pravdy. S praktickou nadsázkou uvedl do hry hypotézu klamavého démona – kritickou instanci –, před níž musí vědění obstát. Pracovně jej však nepřetížil, v tom se projevil jeho sklon k rychlým řešením, nezaměstnával jej takovými otázkami, jako v čem spočívá myšlení vůbec, co je to soud, jaká je skutečná povaha kritické reflexe. Právě tady se však

nabízel výborný terén k nalezení vpravdě zajištěného počátku filosofování.

Descartes ovšem mílovým krokem pokročil k nezpochybnitelné jistotě vlastní existence – *cogito ergo sum*. Tato skutečnost se mu jevila natolik jistá, že opět zprostil práce klamavého démona, který měl podle jeho původní intence přece prověřit jakýkoli sebejistější poznatek. Tím se mu ovšem udály dvě velmi nemilé skutečnosti. Jednak nezjistil, že tato zdánlivě první jistota je vlastně jistota odvozená. K pochopení skutečnosti nám dopomůže pomocná formulace – je sporné, abych myslel a nebyl. Jistota skutečnosti vlastní existence je tudíž postavena na funkci principu sporu – ten je tedy v celém myšlenkovém postupu prvotní jistotou. Jestliže myslím, bylo by sporné, abych nebyl. Princip sporu zajišťuje kontakt myšlení s realitou existence.

Druhým nešťastným důsledkem je fakt, že bez vědomí opory v principu sporu zůstává myšlení bez kontaktu s realitou své povahy uzavřeno samo v sobě. Descartes tak nemůže poznat sebe jako součást hmotné reality světa, stejně ani její další předměty, ve svém myšlení zůstává uzavřen ve svém dalším převratném objevu – *res cogitans*. Z předmětů hmotného světa mu tak v mysli zůstávají pouze ideje těchto předmětů, ale o jejich skutečné existenci teď už bez

Bez pravdy je jakékoli hledání moudrosti zbytečné a nakonec orientace ve všech dalších oborech lidské činnosti vychýlená.

nadsázky Descartes neví nic jistého. Dostává se do úzkých v tísnivé otázce – kdo zaručí, že ideje předmětů v mysli jsou pravdivé a vypovídají o reálném světě?

Descartes řeší nesnáze opět svévolným skokem. Mezi idejemi mysli nachází rovněž ideu Boha. Ta údajně nemůže pocházet z něj samotného, ale právě jen od pravdivého Boha, který neklame. Bůh mu pak zpětně zaručí i pravdivost ostatních idejí. Jenže existence Boha se ve filosofii dokazuje, ne předpokládá. Z toho důvodu je

tento Descartův krok naprosto slabý a nepřijatelný. Hrouť se s ním i celá jeho myšlenková koncepce. Velká ambice se tedy minula s cílem, původní plán – zajistit myšlení v jeho základech – se nenaplnil.

Nicméně historický resultát takový nebyl – Descartův věhlas způsobil, že i přes četné námitky byla jeho filosofie brána vážně. Jaké dědictví zanechal? Přesvědčení o prvotnosti idejí – o jistotě tzv. vrozených idejí. Fakticky tak vyloučil podíl hmotné reality – empirie – na utváření lidského myšlení a poznání. Tento fakt byl ovšem výzvou pro dalšího myslitele, který se podílel na noetickém kolapsu novověké filosofie.

John Locke

Sir Godfrey Kneller: John Locke (1697). Foto: Wikipedia

Locke reprezentuje praktický styl anglického naturelu. Také on chtěl *vymýtit všechny plevel, který bránil jasnému filosofickému porozumění*. Správně postřehl, že Descartovo racionalistické vyřazení empirie z procesu poznání je nepřijatelné. Důraz tedy položil na její opětné zařazení do hry. Nakolik byl vyvážený, budeme sledovat dále.

Locke se obrátil ke staré scholastické zásadě – *nic není v rozumu, co by dříve nebylo ve smyslech*. Smyslovost se pro něj však stala výhradním zdrojem poznání. Podle něj hmotné předměty vtiskují do rozumu své ideje, tam se kumulují podle podobnosti a takové množství nakumulovaných idejí vytváří to, čemu říkáme obecné pojmy. Jde na to tedy z úpl-

Allan Ramsay: David Hume (1766). Foto: Wikipedia

ně opačné strany než Descartes. I jeho postup a výsledek přináší dvě filosoficky neobhajitelné skutečnosti.

Jednak – mluví-li scholastici o závislosti rozumu na smyslech, jedná se o závislost genetickou. Podle nich rozum přebírá hmotné objekty, pak ovšem od jejich hmotné složky abstrahuje a rozpoznává pouze inteligibilní prvky hmotných předmětů, v nichž potom odhaluje jejich podstaty – esence. Lockovo pojetí abstrakce je jiné – ta podle něj neznamená, že rozum z mnoha předmětů vyabstrahuje vždy jednu stejnou esenci. Podle něj je abstrakce sumarizací mnoha podobných idejí předmětů. Obecný výraz je pak sběrnou takových podobných idejí. Není nadčasovým nemateriálním pojmem, kterému se předměty přiřazují, ale sbírkou časově a hmotně určených podob-idejí jednotlivých předmětů. Toto pojetí abstrakce je však filosoficky nepřijatelné. Proč – to ukazuje druhý vadný důsledek Lockovy teorie poznání.

Je-li Lockův obecný výraz závislý na časovém a materiálním aspektu jednotlivých idejí, nemůže pak vůbec být obecný. Čas a hmota se mění, nemají tedy neměnnou platnost, kterou vyžaduje obecnost. Je-li pak nějaký pojem závislý na měnlivých skutečnostech, je také měnlivý – potom však nemůže mít trvalou – obecnou platnost. Tak i myšlení potom není výpovědí o trvale platných skutečnostech, ale pouze přehledem stále uplyvajících faktů. Potom ovšem nemůže nic

platného vypovídat ani o sobě samotném. Tento sebedestruující důsledek empirismu – tedy přesvědčení, že myšlení nepřekračuje meze hmotného světa, není metafyzické – zůstal v samotném empirismu nepovšimnut. Přece se objevil myslitel, který si omezující důsledky empirismu uvědomil a vyvodil z nich další závěry.

David Hume

Z hlediska popisu poznávacích schopností rozumu Hume pouze přebíral a nepodstatně upravil Lockovu teorii. V tom nebyl nijak originální. Jeho příspěvkem je vyzdvižení konsekvence, která vyplývá z Lockova empirismu, tedy skutečnosti, že je-li pravdivý, pak není možná věda. Ta přece má pracovat s konstantními hodnotami a poznatky, ale jestliže ty jsou díky empirickému diktátu znemožněny, pak je znemožněna i věda samotná. Tento bystrý postřeh byl tím, co potom *probudilo z dogmatického spánku* Imannaela Kanta, jak sám expresivně napsal.

Nárok na pravdu je dnes považován za fundamentalismus a nedostatek ušlechtilé tolerance.

Druhým Humovým příspěvkem byla konkluze o nemožnosti poznání kauzality. Jestliže prý naše myšlení nepřekračuje hmotnou realitu, pak nepoznááme podstaty věcí, a tedy ani jejich původ – o kauzalitě prý nemáme co říci, zde je jeho populární – *Slunce zítra možná nevyjde*. Co na to říci? Jestliže zde Hume používá výraz Slunce, jistě o jeho podstatě něco ví, jinak by vůbec nemohl pojmenování použít, nevěděl by, o čem mluví. Takhle se ovšem již pohybuje v metafyzické rovině, neboť výraz slunce je obecný, trvalý stále, nezávislý na časoprostorovém měnlivém určení. Pak ovšem musí jeho populární replika zůstat spíše ve sféře sofistické demonstrace, než ve sféře opravdové filosofie.

Pokud jde o kauzalitu samotnou, přesahuje její nejhlubší založení i tuto úroveň reflexe a pohybuje se ve sféře filosofické nutnosti nějaké vnější příčiny pro každou kontingentní věc, která nemá dů-

vod své existence sama v sobě. Při důkazu Boží existence se pak vychází z toho, že řetězec příčin nemůže být nastaven do nekonečna. Na počátku tedy musí stát prvotní příčina, nevzniklá působením jiného jsoučna, mající důvod své existence sama v sobě, tedy absolutní, a ta je nazývána Bohem. Tento důkaz v historii podává jak Tomáš Akvinský, tak i Aristotelés a jeho negace je intelektuálně neudržitelná. To však již jen pro naznačení konsekvencí, teď již se můžeme navrátit k Humem nastolenému problému – nemožnosti vědy –, který vyburcoval posledního v řadě novověkých filosofů, kteří se podíleli na fatálním okleštění a zneuznání možností lidského rozumu a likvidaci pravdy jako takové.

Immanuel Kant

J. L. Raab: Immanuel Kant (1791). Foto: Wikipedia

Když Kant vstupuje do problému, je jeho zrak upřen jediným směrem – vynaložit veškeré úsilí k záchraně vědy a překonat rozpor, který do filosofie protistojně instalovali Descartes s Lockem a na jehož konsekvence Hume poukázal. Tato umanutá zahleděnost se Kantovi – a bohužel i novověké filosofii – stala osudnou. Nesoustředil se na otázku po možnosti pravdy tak jako předtím Descartes, čímž mohl pro filosofii vybojovat skutečně velkolepý boj. Místo toho jen trpně přebíral jako pevně dané oba základní noetické omyly – vrozené ideje a empirismus – a svým monstrózním dílem je natrvalo petrifikoval v teorii poznání.

Pro záchranu vědy se mu totiž zdály být nevhodnějšími prostředky – vrozené ideje zaručovaly obecnost, a tedy vědeckou trvalost vědění, empirismus zase kontakt s realitou, a tedy zdánlivou ochranu před prázdnou spekulací, která se však stala hlavním stavebním prvkem jeho *Kritiky čistého rozumu*. Aby zajistil platnost matematických zákonů, upnul se k apriorismu – struktura světa je apriorně dána v rozumu, a aby zajistil jejich exaktní využití, omezil jeho působnost na práci s materiálními jevy. Na pojmy metafyziky – esence, substancialita, kauzalita – v jeho systému nezbylo místo.

K realizaci své kritické teorie potřeboval ještě jednu vpravdě revoluční změnu v teorii poznání. Sám tento svůj vynález velkoryse nazval *kopernikánským obrátem*. Od nynějška už nemá být myšlení ve své receptivní povaze určováno realitou, předměty hmotného světa. Naopak – realita, obraz hmotného světa je teď určován lidským myšlením. To však není tvůrčí v tom smyslu, že by realitu podstatně vytvářelo, tomu by jistě nemohl nikdo uvěřit, ale šťastným řízením má svět skutečně takovou podobu, jak ji v myšlení již apriorně utváříme. Způsob propojení našeho osamoceneného myšlení a osamocené

reality však Kant ve své transcendentální estetice nikdy uspokojivě nevysvětlil, ačkoli právě na této otázce stojí celá věrohodnost a konzistence jeho systému.

Celé ohromné úsilí Kantova tvůrčího ducha je tedy rázem znicotněno. Naštěstí, protože praktické důsledky jeho teorie jsou pro lidské myšlení fatální. Jestliže jsou myšlení a realita dva samostatné oddělené světy, propojené nevysvětlitelným způsobem, pak realitu nepoznáváme v její podstatě – noumena –, ale pouze jak se nám jeví – fenomény. Nepoznáváme metafyzicky – trvale platně –, ale pouze po povrchu jevů. Tak např. člověk nepoznává podstatně ani sám sebe, ale pouze jako předmět vnitřního smyslu, jak Kant vymyslel. Potom se musel vzdát přirozeného zákona jako trvalého základu pro obecně platnou etiku. Utek se tedy k tzv. postulátům – existenci svobody, lidské nesmrtnosti a Boží spravedlnosti –, na nichž postavil svou etiku. Ačkoli byl tak obdivován pro svou kritiku rozumu, tyto tři postuláty dlouho v úctě nevydržely – byly rozmetány tím, co ovšem do filosofie vnesl Kant sám – nemožnost poznání podstat věcí, pro další generace už tedy byly postuláty pouze obtížnými slovy, která k ničemu nezavazují.

V evropském myšlení se naopak začaly usazovat výsledky zdánlivě tak kritického výkonu novověké filosofie – latentní hlubinná skepse, relativismus, subjektivismus, fenomenismus, sofistika. Aby byla zkáza dokonána, je dnes nárok na pravdu považován za fundamentalismus a nedostatek ušlechtilé tolerance. O důsledcích tohoto stavu ví jistě každý z nás dost. Pozoruhodný a závažný je fakt, že tato destrukce samotné životaschopnosti západní kultury začíná právě ve filosofii zpochybněním možnosti pravdy v myšlení.

Na počátku západního myšlení řeší Platón problém s jednoduchou genialitou – zpochybněním pravdy zpochybněním je skeptik i tento vlastní názor –, pak již není třeba se s ním dál bavit. V současnosti se s problémem již tak jednoduše vypořádat nedá. Přesto u něho a právě jen u něho musí začít obnova západní kultury.

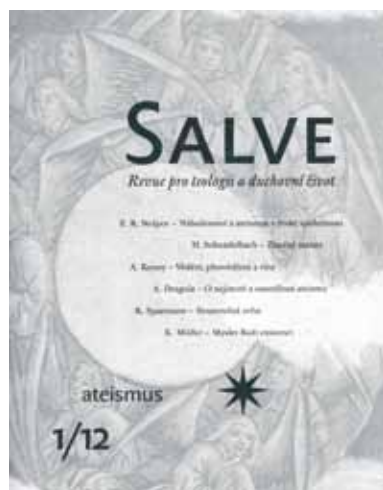
ThDr. Petr Jelen, PhD.

ThDr. Petr Jelen, PhD.,
člen Křesťanského akademického fóra – sekce pro rozvoj filosofie

Z nabídky nakladatelství Krystal OP

Krystal OP, nakladatelství teologické a filosofické literatury
Husova 8, I 10 00 Praha 1, tel.: 224 237 750, e-mail: krystalop@volny.cz
on-line knihkupectví: <http://www.krystal.op.cz>

Salve 1/2012 – Ateismus

Nové číslo revue *Salve* má za cíl představit podoby současného ateismu a nastínit diskuzi, která s ním primárně souvisí – totiž zda je víra v Boha tváří tvář modernímu ateismu rozumná.

Vstupem do čísla je studie sociologa Z. R. Nešpora, která analyzuje ze sociologického hlediska data o religiozitě obyvatel, jež přineslo sčítání lidu v České republice roku 2011. Stať Františka Burdy *Nové paradigma společnosti „Bůh je mrtev“* představuje jasný přehled o intelektuálních kořenech evropského ateismu 20. století. Profil jednoho typu moderního ateisty, kterého provokativně nazývá „zbožným ateistou“, představuje filosof Herbert Schnädelbach. Ukázkou současné debaty mezi ateistou a katolíkem je rozhovor Josepha kardinála Ratzingera s italským publicistou Paolem Floresem d'Arcais. Reflexí militantního ateismu z pohledu filosofa-agnostika, hájící rozumnost víry z pohledu moderní filosofie, je studie britského filosofa Anthonyho Kennyho. Ateistickou kampaň, která v roce 2009 proběhla v řadě měst světa a jež odstartovala velmi zajímavou polemiku jak v náboženském, tak ateistickém prostředí, shrnuje esej polského teologa Andrzeje Draguly *Pravděpodobnost Boha. O nejistotě a osamělosti ateismu*. Odpověďmi na různé podněty současného ateismu jsou úvahy filosofů a teologů Roberta Spaemanna *Nesmrtelná zvěst*, Klause Müllera *Myslet Boží existenci* a Heinricha Watzka SJ *Věřtí ten, kdo věří v Boha, že Bůh existuje?* Brož., 140 str., 80 Kč

MÁME PROČ SE VESELIT A RADOVAT (Lk 15,32)

Rozhovor s Kateřinou Lachmanovou

Biblický verš Lk 15,32 byl mottem letošní Katolické charismatické konference. O historii i současnosti tohoto projektu jsme si povídali s koordinátorkou Katolické charismatické obnovy v ČR Kateřinou Lachmanovou, která se na organizaci konferencí již mnoho let podílí.

Jaká byla geneze charismatických konferencí v České republice?

Vůbec první charismatická konference se sešla koncem totality v Paláci kultury, tehdy byla organizovaná ekumenicky pod hlavičkou KMS. První katolická charismatická konference se konala v roce 1990 v divadle v Hradci Králové, kde ji připravovalo pár mladých kněží z charismatické obnovy. Mezi ně patřil P. Boháč, P. Slavík a další. Tehdy jsem tam pomáhala jako překladatelka z angličtiny. V Hradci Králové se ještě několikrát konala na zimním stadionu, ale jak účast rostla, stěhovala se mezi Českými Budějovicemi, Třebíčí a Ostravou, vždy podle toho, kde se našel tým organizátorů. Na několik let se hostitelským městem stalo Brno.

V čem spočívá hlavní význam konference?

Samotná konference má především rozměr duchovní obnovy, a to jak povzbuzení ve víře, srovnání směru, uzdravení, tak v oslovení Božím slovem. Také má rozměr formační a evangelizační. Poslední roky jsou všechny přednášky později přenášeny TV Noe v rámci večerní univerzity a mají velkou sledovanost i od lidí, kteří do kostela či sboru nechodí, proto je evangelizační dopad konference opravdu značný.

Jak hodnotíte letošní ročník?

Základní struktura zůstala stejná. Po celou dobu se probírá jedno podobenství či příběh z Evangelia. Tentokrát o Marnotratném synu. Něco nového vnese vředyky zahraniční řečník, letos to byl otec Daniel Ange z Francie.

Ačkoli také letos přibýlo účastníků (přes šest tisíc), vládla tam pohodová atmosféra, přitom se šlo docela na hloubku. Telefonoval mi P. Leoš Ryška, kterého

Kateřina Lachmanová na KCHK 2012. Foto: Vit Kobza, <http://konference.cho.cz>

Správná vřelost pramení z osobnějšího prožívání vztahu s Bohem, ze zkušenosti s Duchem Svatým, která dává modlitbě a přednáškám neformální, osobnější tón.

prekvapila hloubka a ryzost svatých zpovědí. Otce kardinála Miloslava Vlka zaskočila atmosféra živé víry, kterou prožil při sobotním večeru modlitby a pak při mši svaté v neděli...

Kdo tentokrát z přednášejících vystoupil?

Hlavním zahraničním hostem byl P. Daniel Ange z Francie, jenž promluvil na téma Božího milosrdného pohledu

na člověka a našeho milosrdného pohledu na druhé, v jiné části programu vzpomínal na Jana Pavla II. (částečně podle své knihy *Momentky ze života Jana Pavla II.*, která vyšla v Karmelitánském nakladatelství). V další přednášce řešil burcující téma zápasu mezi evangeliem života a kulturou smrti.

Z českých hostů vystoupili v hlavním programu karmelitán P. Vojtěch Kodet, který probral celé evangelium o Marnotratném synu, s důrazem na „marnotratnou“ lásku Otce. Po něm pokračoval biblista P. Angelo Scarano, jenž hlouběji vysvětlil postoje dvou synů, já jsem pak pokračovala v pátek ráno tématem obrácení. Po P. Danielu Angeovi ještě mluvila sr. Veronika Barátová na téma Božího obdarování. Velký ohlas měla i přednáška P. Aleše Opatrného na téma Radosti a strasti manželství, která zazněla v rámci paralelních programů.

Co konkrétně oslovilo vás?

Přemítání o starším synovi v Evangelii, tom antipatickém, s nímž se neradi ztotožňujeme, a přitom jeho problém se nás věřících lidí většinou týká mnohem víc než postoje toho mladšího. Potom na mne velmi zapůsobil otec Daniel Ange a mocné kázání kardinála Vlka na závěr.

Jak by měli členové charismatické obnovy předat svou vřelost spolubratřím z katolické církve, kteří ale mají jinou spiritualitu?

O to bych se raději aktivně nepokoušela... Někdy může spontánnost a nadše-

ní některých charismatiků hraničit až s bezohledností a necitlivostí vůči jinak smýšlejícím nebo jinak víru prožívajícím křesťanům. Na druhou stranu, ta správná vřelost pramení z osobnějšího prožívání vztahu s Bohem, ze zkušenosti s Duchem Svatým, která pak dává i modlitbě a přednáškám jiný, neformální, osobnější tón. Pokud je to autentické, lidé zvenčí to většinou neodpuze, ale přitahuje. Proto je asi na konferenci čím dál více lidí, kteří vlastně nemají s charismatickým hnutím nic společného, ale cítí se na této akci dobře, „jako doma“.

Kdy proběhne další ročník katolické charismatické konference?

Dá-li Bůh, bude se konat opět v Brně ve dnech 10.–14. července 2013. Toto místo se osvědčilo jako geografické centrum i z hlediska organizačních podmínek a máme výborně sehraný tým.

Mgr. Radka Prentisová

Kateřina Lachmanová, ThD., koordinátorka Katolické charismatické obnovy v ČR, pedagožka na KTF v Praze a Olomouci, psychologická terapeutka

KORUMPOVÁNÍ MRAVŮ A ZEDNÁŘSTVÍ

Collen Hammond, bývalá modelka a herečka, která se stala katoličkou, líčí ve své nedávno vydané autobiografii, jak se neprostá ztráta studu v ženském odívání stala cílem, který byl sledován tajnými spolky tzv. zednářů ve snaze vykořenit náboženství. Tato matka čtyř dětí přitom mimo jiné cituje z časopisu *International Review on Freemasonry* z roku 1928. Píše se tam: „Náboženství se nebojí meče, ale může zaniknout pod tlakem korupce. Neúnavně se proto věnujme kormpování pod záminkou sportu, hygieny či péče o zdraví. Korupce je nezbytná, aby naše mládež praktikovala nudismus. Aby se však předešlo vyhocené reakci, je zapotřebí postupovat metodicky. Je třeba začít odhalováním loktů, potom přejít ke kolennům a pak odhalovat nohy, paže a nakonec ramena, hrudník atd.“ (*Dressing with dignity*, Rockford 2005, s. 53).

Již sto let před zmíněným zednářským časopisem, který cituje bývalá modelka Collen Hammond, byla strategie podobných sekt stejná. Za vlády papeže Řehoře XVI. (1831–1846) zabavila policie papežského státu dokumenty a korespondenci zakázaného spolku tzv. karbonářů, kteří zastávali podobnou teorii a tvrdili, že převzetí politické moci je třeba připravit korupcí. Několik výňatků z těchto dokumentů papež nechal publikovat. Stálo tam například: „Rozhodli

jsme, že už nechceme křesťany. Nebudeme z nich však dělat mučedníky, ale budeme mezi lidmi propagovat nečinnost všeho druhu“; „podstatné je izolovat muže od rodiny, přivést jej k tomu, aby opustil své mravy“; „muž má rád dlouhé řeči v restauraci a sledování jalové zábavy. Bavte jej tedy, obratně ho zpracujte, aby uvěřil tomu, že je velmi důležitý, uchte ho postupně nechuti ke každodenní práci, a jakmile se odloučí od manželky a dětí, když mu ukážete, že plnění vlastních povinností je nesnesitelné, vštípíte mu touhu po jiném životě...“

Proč ovšem zednářství propaguje morální korupci společnosti? Jako odpověď stojí za zamýšlení dvě citace. První je z časopisu *Civiltà Cattolica* a druhá z encykliky papeže Lva XIII. Obě jsou pozoruhodné. Časopis italských jezuitů v článku z roku 1852 píše, že „účel zmíněných sekt je obecně antináboženský a protispolečenský. Dychtí po zániku a odtěti každého posvátného závazku, který spojuje jednoho člověka s druhým v církvi, ve společnosti a v rodině, aby lidstvo uvrhli do nové formy poroby, ve které se stát stane vším a sektáři stanou v jeho čele“. V encyklice *Humanum genus* vydané roku 1884 za účelem objasnit katolíkům povahu zednářství, které ovládalo tehdejší politický i kulturní život Itálie, poukazuje Lev XIII. na pro-

pagaci nečností jakožto hlavní zbraň zednářských sekt. Papež tvrdí, že jedině oslabením vůle jednotlivců zotročených vlastními vášněmi, budou „rafinování a podlí“ lidé moci bez odporu vnutit svoji vládu druhým. Papež říká doslova: „Poněvadž téměř nikdo není ochoten sloužit rafinovaným a podlým lidem tolik, jako ti, jejichž duše je oslabována a dušena závislostmi na vlastních vášních, byli v zednářských sektách vybráni takoví lidé, kteří hlásají a prosazují používání všech možných úskoků a výmyslů, aby bezmeznou povolností uspokojily masy. Tím je totiž podrobují svojí despoticke moci a snadno je naklánějí, aby jim bylo nasloucháno.“

Není vyloučeno, že tyto skoro dvě stě let staré polemiky mají co do činění s mnoha důmyslnými kampaněmi, které např. podporují manželství pro homosexuální osoby, ale zároveň tuto nejstarší lidskou instituci nechávají stále více upadat do zapomnění.

Angela Pellicciari
La Bussola Quotidiana
Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana

Angela Pellicciari, italská historička a publicistka

JEŽÍŠOVI PŘÍBUZNÍ

Jak Boží slovo přiblížit dětem, aby mu porozuměly a zamilovaly si ho? A jak s nimi vůbec o Bohu mluvit? V této rubrice vám nabízíme vhodné texty ke společnému čtení Písma svatého s dětmi.

Rodič: Přišla jeho matka a jeho příbuzní. Zůstali stát venku a dali si ho zavolat. Kolem něho sedělo plno lidí. Řekli mu: „Tvoje matka a tvoji příbuzní se venku po tobě ptají.“ Odpověděl jim: „Kdo je má matka a moji příbuzní?“ A rozhlédl se po těch, kteří seděli dokola kolem něho, a řekl: „To je má matka a to jsou moji příbuzní! Každý, kdo plní vůli Boží, to je můj bratr i sestra i matka.“ (Mk 3, 31–35)

Dítě: Pán Ježíš neměl své příbuzné rád. Ale přece tam byla jeho maminka!

Rodič: Nemyslím, že by Pán Ježíš neměl rád své příbuzné.

Dítě: Tak proč je nechal venku?

Rodič: Tak především: příbuzní zůstali venku sami, i když mohli jít dovnitř. Přece si mohli poslechnout, co Ježíš hlásal, a pak se s ním mohli setkat.

Dítě: Co když ho chtěli odvést? Co když si ještě pořád mysleli, že se pomátl na rozum?

Rodič: To může být jedno vysvětlení, proč za nimi nešel Ježíš ven. A druhé? Co myslíš?

Dítě: Pán Ježíš kázal, učil, bylo tam plno lidí, a teď by měl všeho nechat a jít ven?

Rodič: Příbuzní se nadřazují nad ostatní. Jako by chtěli říct: „J sme tu, Ježíši, patříš nám! Zanech všechny ostatní a pojď za námi anebo dokonce s námi.“

Dítě: Přitom Pán Ježíš měl rád všechny lidi. Nerozlišoval mezi nimi.

Rodič: Pro Pána Ježíše byli všichni lidé bratři a sestry. Říkáme tomu duchovní příbuzenství, zatímco vztahy v rodině nazýváme pokrevní příbuzenství.

Dítě: Příbuzní si mysleli, že pokrevní příbuzenství je více než duchovní příbuzenství. Ale Pán Ježíš jim jasně řekl, že je to naopak. Ale co Panna Maria?

Rodič: Panna Maria byla i duchovně Pánu Ježíši nejbližší. Nejvíce ho milovala a plnila dokonale vůli Boží. Bylo to podobné jako v příběhu, který ti teď řeknu.

Pavla je maminkou kněze: otce Jakuba. Jak se těší, že u něho v létě pobude několik dnů! Vidají se totiž velmi málo. Syn má na starosti několik kostelů. Nerad opouští svou farnost, kde ho lidé potřebují.

Pavla má dlouho dopředu nastudovaný jízdní řád a je domluvena s Jakubem, že si ji odveze z nádraží na deset kilometrů

Foto: <http://zionsf.zzl.org>

rů vzdálenou faru. Cestou si představuje, jak mu to tam uklidí. Budu mu vařit to, co má rád. Na zahradě najdu dost ovoce a napeču mu koláč, třeba každý den jiný.

Konečně vystupuje z vlaku. Marně však vyhlíží svého syna na nástupišti. Jsem tu dobře? Pohlédne k nápisu železniční stanice. Ano, jsem tu dobře. Ale kde je můj syn?

Chvilí se bezradně rozhlíží po nádražní budově. Pak vychází ven a rozhlíží se na všechny strany, zdali zahlédne synovo autě. Marně. Konečně jí vrní mobil.

„Mami, musel jsem jít k nemocnému. Přijedu do hodiny.“

„Pěkně ti děkuji, všichni jsou ti víc než matka.“

„Ale mami...“

Uražená žena vypíná spojení. Přitom zahučí: „Nemusela jsem tu jezdit.“

Postupně se uklidňuje a lituje toho, jak se zachovala. Jakub je dobrým knězem a plní svoje povinnosti. Bylo by špatné, kdyby za nemocným nejel. Třeba by umřel a co potom... Zajde si procházkovým krokem do blízkého parčíku. Usedá tam na lavičku a přemýšlí. Vzpomíná na Jakubovo svěcení, jak se tehdy modlila: „Dávám ti, Bože, svého syna. Je tvůj.“

Vstává, aby zašla k nedalekému kříž. Zvedá oči k Ukřižovanému a modlí se: „Pane Ježíši, Jakub patří tobě a lidem. I já musím patřit tobě i lidem, abych si s ním rozuměla. Prosim tě, dej mi takové srdce.“

Vrací se na nádraží a po zlosti není ani památky. Klidně usedá do čekárny a představuje si, co si udělají se synem k večeři.

Dítě: Jak je možné, že se tak uklidnila?

Rodič: Srovnala si to v hlavě a dala Boha na první místo.

Dítě: Tak jako Panna Maria.

Rodič: Ano, má vzor. Může být pokornou služebnicí jako Matka Boží. Je to pro ni Boží vůle.

Dítě: A co je pro mne Boží vůle? I já chci být bratrem Pána Ježíše.

Rodič: Plnit Boží přikázání, když hlavním Božím přikázáním je milovat Boha nadevše a bližního jako sama sebe.

Dítě: Začnu tím, že Bůh bude u mě na prvním místě. Třeba večer, když se mi bude chtít jít spát. Řeknu si: Napřed modlení, potom spaní.

Rodič: A když si k modlitbě klekneš, tak to bude vítězství.

Josef Janšta

Další materiály najdete na josefjansta.opava.org.

Mgr. Josef Janšta, trvalý jáhen ostravsko-opavské diecéze, redaktor, scénárista a spisovatel

Jak to vidí Mons. Andreas Laun

Temný ateismus dalajlámy

Čím přitahuje lidi buddhismus? Buddhismus podezírám ze světonázoru, který nezavazuje lidi k ničemu, který nezná žádná Boží přikázání, ze kterých by se člověk jednou zodpovídal!

Když byl dalajláma v Rakousku, Rakušané ho vítali s velkým zájmem a oslovovali ho dokonce „Vaše Svatosti“! To je téměř urážející i přesto, že oslovovaný se zdál být celkem spokojený. Je totiž nesmírně podivné nechat se oslovovat „Svatosti“, pokud se někdo – stejně jako dalajláma – hlásí k ateismu. Dalajlámu jsem neviděl a přiznávám, že jsem za ním nechtěl ani jít, ani mu vzdát svoji poklonu. A to proto, že mu nechci přiznat význam, který mu ve skutečnosti nepatří!

Abych nebyl pochopen špatně – jsem připraven mluvit s každým člověkem, a sice na stejné vzájemné úrovni očí, to znamená jako člověk s člověkem a ve vzájemné úctě! To platí samozřejmě i pro pana dalajlámu, prokázal bych mu respekt náležející každému člověku, možná snad i o něco malinko více než někomu jinému, neboť zastupuje větší množství lidí.

Udělal bych ale vše pro to, abych zabránil dojmu, že ho považuji za náboženskou autoritu! Pokud bych s ním promluvil, pokusil bych se mluvit také

o Bohu, tak jako u kteréhokoli jiného člověka, který není křesťanem, když se ho snažím přivést k víře v Krista. Co se týká dalajlámy, jeho poselství neobsahuje nic zvláštního, nic, co by nedovedl vyjádřit kdokoli jiný nebo co dříve nebylo již mnohokrát řečeno. Především je ale jeho poselství temné, v doslovném smyslu vlastně „beznadějné“!

I kdyby existovalo znovuzrození, zůstává podle buddhismu na konci jako vítěz vždy jenom smrt a my upadáme do nicoty nirvány. Naproti tomu, při pohledu na Ježíše Krista jsou zřejmé naděje a vítězství nad tím, čeho se člověk tolik obává: vítězství nad smrtí, nad pomíjivostí a marností, především ale vítězství nad zdánlivě nenapravitelným dějinným zlem – přes očekávaný Boží soud!

Kdo srovná buddhismus a křesťanství, musel by být bláznem, kdyby nakonec nezvolal: doufejme, že křesťané mají pravdu!

Zůstává ještě zodpovědět, proč buddhismus přitahuje tolik lidí? Buddhismus podezírám ze světonázoru, který neza-

vazuje lidi k ničemu, který zná pravidla moudrosti, ale žádná Boží přikázání, ze kterých by se člověk jednou zodpovídal! Především ale: tento světonázor neví nic o jediném Bohu, který se nasazuje pro člověka a který usiluje o jeho lásku!

Buddhistů bych se rád zeptal: jak můžete žít bez opravdové naděje a bez vroucí Boží lásky, pro kterou je stvořeno lidské srdce, i vaše srdce!

V jednom bodu mohu každého buddhistu potěšit: Bůh si přeje spásu každého člověka, samozřejmě i buddhistů a čeká se svojí nabídkou. Ta platí pro každého člověka.

Bůh se chová jako správně naprogramovaná GPS navigace. Člověk se může stokrát vydat jiným, nesprávným směrem, Bůh ale cestu „přeočítává“, koriguje pořad znovu a vede toho, kde se nechá vést, do cíle všech tužeb, k Bohu. Buddhisty rovněž.

Mons. Andreas Laun OSFS
světící biskup salcburský
<http://www.kath.net>
Přeložila Mária Pešeková

Modlit se a milovat

Myslete na to, děti moje, že poklad křesťana není na zemi, ale v nebi. Naše myšlení má tedy směřovat tam, kde je náš poklad.

Člověk má krásný úkol a poslání: modlit se a milovat. Modlete se tedy a milujte, v tom spočívá štěstí člověka na zemi.

Modlitba není nic jiného než sjednocení s Bohem. Kdo má srdce čisté a spojené s Bohem, cítí v sobě balzám, sladkost, která ho naplňuje rozkoší; obklopuje ho podivuhodné světlo. V tomto důvěrném sjednocení jsou Bůh a duše jako dva dohromady slité kusy vosku;

nelze je už rozdělit. Toto spojení Boha s jeho maličkým tvorem je něco překrásného. Je to štěstí, jež nelze pochopit. [...]

Děti moje, vaše srdce je sice malé, ale modlitba ho rozšiřuje a činí ho schopným milovat Boha. Modlitba nám dává

předtuchu nebe, sestupuje k nám kousek ráje. Nikdy nás neponechá bez sladkosti; vylévá se do duše jako med a osladí všechno. Strasti se při dobré modlitbě rozplynou jako sníh na slunci.

svatý Jan Maria Vianney

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplat.

Letem světem

Zákon, který má projednat senát, určí, zda **dítě potřebuje k životu elektřinu, vodu, pračku, ledničku...** Sociální pracovníci by tak měli dostat jasná pravidla pro to, aby v případě, že zvažují odebrání dítěte od rodičů, nebyly volně posuzovány majetkové poměry rodiny, resp. aby chudoba v domácnosti nebyla důvodem odtržení dětí a rodičů. Chvályhodný počín.

„**To je prostě život. A my jsme ho měli krásný.** Povedl se. Musíme si prožít to hezké i to špatné,“ odpověděla vloni paní Ludmila Holá na otázku, jak se daří Antonínu Holému. V rozhovoru pro *MF DNES* paní Holá řekla, že manžel byl charakter a byl na něj vždy spoleh: „Pokud vám to přijde jako všední, tak věřte, že každá žena, která si v životě něco prošla, vám řekne opak.“ Pan profesor Holý před několika dny ve věku 75 let zemřel. **Byl to velmi skromný, avšak významný člověk** a jako vědec se zasloužil např. o objev zatím nejúčinnějšího léku proti AIDS, léku proti žloutence typu B a v poslední době je také testován jeho lék proti rakovině lymfatických uzlin. RIP.

Pokud můžete, využijte **pozvání na již 12. ročník národní cyrilometodějské pěší pouti na Velehrad**. Více informací najdete na internetových stránkách farního týmu FATYM <http://www.fatym.com>. FATYM se řídí heslem *Omnia ad Bonum adhibere* a i jeho další počiny doporučujeme vaší pozornosti. Kdo nebude moci 20. srpna

vyjít s poutníky z Vranova nad Dyjí, resp. se někde po cestě přidat, může využít pozvání na hlavní mši svatou na Velehradě v sobotu 25. srpna v 11.30 hod., kterou bude oslavovat otec biskup Vojtěch Cikrle.

V těchto dnech také vrcholí přípravy na **Celostátní setkání mládeže**, které se uskuteční 14. až 19. srpna ve Žďáru nad Sázavou. Duchovní program se zaměří na svátost biřmování a její význam v životě

Koláž: mimi

mladých lidí. Mezi důležité okamžiky programu bude patřit také svědectví rodičů Chiary Luce Badano, osmnáctileté dívky, kterou roku 2010 Benedikt XVI. prohlásil za blahoslavenou. Dívka, která zemřela na rakovinu kostí, trpěla velkými bolestmi. Přesto však nehleděla na sebe, svá trápení, ale plně se odevzdala do služby Bohu a lidem – tak, jak toho byla ve své nemoci schopná. Jeden italský komentátor po její beatifikaci napsal o tom, co tato dívka učí

mladé lidi dnešních dní: „*Svatost nenabízí život magický či paranormální, nýbrž cestu, na níž mohou všichni bez rozdílu vstoupit a kterou mohou všichni absolvovat, žijíce evangelium a největší přikázání, které obsahuje: miluj Boha všemi svými silami a miluj druhé jako Ježíš Kristus miloval tebe.*“

Možná, že jste v tomto čísle *RC Monitoru* hledali nějaké redakční zprávy či články nebo dokonce stanoviska k odvolání slovenského biskupa **Mons. Róberta Bezáka CSSR**. Náš postoj je naprosto totožný s tím, který publikovala slovenská dominikánská provincie: „*Ako rehoľníci dôverujeme Svätému Otcovi Benediktovi XVI., Cirkvi a jej riadiacim orgánom. Arcibiskupa Mons. Róberta Bezáka si vážime ako človeka, rehoľníka aj biskupa a vyjadrujeme mu podporu a solidaritu. Ak existujú závažné dôvody, kvôli ktorým bol arcibiskup Bezák odvolaný, mali by byť primeraným spôsobom prezentované. Za súčasných okolností totiž vedie netransparentnosť k dohadom, k napätiu vo vnútri Cirkvi a k zníženiu jej dôveryhodnosti. Vyjadrujeme nádej, že táto ťažká skúška, ktorá odhalila slabé miesto slovenskej Cirkvi, dala do pohybu dianie, ktoré môže prispieť k jej väčšej zrelosti, ak budeme dôverovať Bohu a zostaneme otvorení pre úprimnosť, spravodlivosť, vzájomnú úctu a ochotu riešiť problémy transparentne a komunikovaním o nich.*“

-zd-

- 29. 7. Ne 17. neděle v mezidobí**
2 Král 4,42–44, Žl 145, Ef 4,1–6, Jan 6,1–15
- 30. 7. Po sv. Petr Chryzolog, biskup a učitel církve**
Jer 13,1–11, Dt 32, Mt 13,31–35
- 31. 7. Út Památka sv. Ignáce z Loyoly, kněze**
Jer 14,17–22, Žl 79, Mt 13,36–43
- 1. 8. St Památka sv. Alfonsa Marii z Liguori, biskupa a učitele církve**
Jer 15,10,16–21, Žl 59, Mt 13,44–46
- 2. 8. Čt sv. Eusebius z Vercelli, biskup; sv. Petr Julián Eymard, kněz**
Jer 18,1–6, Žl 146, Mt 13,47–53
- 3. 8. Pá sv. Lydie**
Jer 26,1–9, Žl 69, Mt 13,54–58
- 4. 8. So Památka sv. Jana Marii Vianneye, kněze**
Jer 26,11–16,24, Žl 69, Mt 14,1–12

- 5. 8. Ne 18. neděle v mezidobí**
Ex 16,2–4,12–15, Žl 78, Ef 4,17,20–24, Jan 6,24–35
- 6. 8. Po Svátek Proměnění Páně**
Dan 7,9–10,13–14 (2 Petr 1,16–19), Žl 97, Mk 9,2–10
- 7. 8. Út sv. Sixtus II., papež, a druhové, mučedníci; sv. Kajetán, kněz**
Jer 30,1–2,12–15,18–22, Žl 102, Mt 14,22–36
- 8. 8. St Památka sv. Dominika, kněze**
Dt 10,12–22, Žl 147B, Mt 17,22–27
- 9. 8. Čt Svátek sv. Terezie Benedikty od Kříže, panny a mučednice, patronky Evropy / I Petr 4,12–19, Žl 31, Lk 9,23–26**
- 10. 8. Pá Svátek sv. Vavřince, jáhna a mučedníka**
2 Kor 9,6–10, Žl 112, Jan 12,24–26
- 11. 8. So Památka sv. Kláry, panny**
Hab 1,12 – 2,4, Žl 9, Mt 17,14–20

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Bc. Mária Pešeková, fr. Cyprián Suchánek OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.

